

Rundskriv
fra
RIKSADVOKATEN
R. 796/73.

Del II — nr. 1/1973.

Oslo, 30. april 1973.

Statsadvokaten i

Nordisk samarbeidsavtale om overføring av straffesaker.

I. Jeg viser til mitt rundskriv av 5. oktober 1970¹⁾ om nordisk samarbeidsavtale om overføring av straffesaker. Avtalen ble inngått i Oslo den 6. februar 1970 av de nordiske riksadvokater.

På riksadvokatmøtet i Helsinki ble det den 12. oktober 1972, etter forslag fra justitiekansleren i Finland, foretatt visse endringer i samarbeidsavtalens §§ 4 og 5. Tidligere kunne begjæringer om rettsforfølgning i annet nordisk land skrives enten på dansk, norsk eller svensk. Etter endringen i § 4 er det nå spesielt nevnt hvilke språk som skal nyttes når begjæringer sendes til de forskjellige nordiske land. For øvrig er endringen i § 4 av formell art. Den praktiske virkning av endringen, sett fra norsk politi- og påtalemyndighets side, er at begjæringer med vedlegg til Finland nå skal skrives på finsk eller svensk, og til Island på islandsk, dansk eller svensk. Etter anmodning fra justitiekansleren i Finland ba jeg allerede i rundskriv nr. 3/1971 av 6. juli 1971, som nå går ut, om at begjæringer til Finland så vidt mulig måtte skrives på svensk, da saksbehandlingen i Finland ellers kunne ta tid på grunn av språkvansker. Etter endringen av § 4 skal det nå nyttes finsk eller svensk språk i begjæringene til Finland.

Endringene i avtalens § 5 gjelder ekspedisjonsmåten til og fra Finland. I paragrafen er det nå uttrykkelig bestemt at begjæringer til Finland skal sendes til sentralkriminalpolisen. Fra Finland har det også tidligere vært fremsatt ønske om at begjæringer til dette land måtte ekspederes gjennom sentralkriminalpolisen, jfr. rundskriv nr. 12/1970 s. 3 nederst.

Et ajourført særtrykk av den norske utforming av samarbeidsavtalen av 6. februar 1970 med endringer av 12. oktober 1972, er inntatt som vedlegg til dette rundskriv.

II. Som nevnt i rundskriv nr. 12/1970 s. 2, kan det av samarbeidsavtalen ikke utledes noen rettslig forpliktelse i egentlig forstand. Bestemmelsene i avtalen er begrenset av hva hvert enkelt lands lovgivning hjemler for overføring og pådømmelse av saker fra andre nordiske land.

¹⁾ Rundskriv nr. 12/1970.

En stor del av promillesakene vil i alminnelighet være velegnet til overføring og pådømmelse i andre nordiske land. Ved «lag (1971:965) om straff för trafikbrott som begåtts utomlands»,¹⁾ er adgangen til å overføre bl. a. promillesaker til Sverige utvidet til også å gjelde trafikonykterhetsbrott.

Som kjent inneholder den svenske «lag (1951:649) om straff för vissa trafikbrott» bestemmelser om rattfylleri (lovens § 4, 1. ledd) og rattonykterhet (lovens § 4, 2. ledd). Ansvar for rattonykterhet inntrer når alkoholkonsentrasjonen i blodet er over 0,5 ‰ og inntil 1,5 ‰. I en dom av 1. november 1967, inntatt i Nytt Juridiskt Arkiv 1967:84 s. 409, fastslo Högsta domstolen at bestemmelsen om rattonykterhet i trafikbrottslagens § 4, 2. ledd, bare kunne komme til anvendelse på handlinger som var begått i Sverige. I samsvar med denne avgjørelse har derfor saker hvor promillen i blodet under kjøringen var 1,5 eller lavere, ikke vært begjært overført til pådømmelse i Sverige. I forannevnte «lag om straff för vissa trafikbrott som begåtts utomlands», er det i § 1 bestemt at «lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott» (herunder § 4, 2. ledd om rattonykterhet) også skal gjelde for handlinger som er begått i utlandet. Det er derfor adgang til å begjære saker hvor førerens promille i blodet under kjøringen har vært 0,5—1,5, overført til pådømmelse i Sverige, dersom de vanlige betingelser for overføring er til stede. Loven er gjort gjeldende fra 1. april 1972.

Overtredelser i Norge av bestemmelsene i vegtrafikklovens § 22 kan ikke alltid begjæres pådømt ved domstolene i andre nordiske land, selv om bevisene er klare. Således er forhold som rammes av den norske vegtrafikklovs § 22, 2. ledd, ikke straffbare etter lovgivningen i de øvrige nordiske land. Videre må det iakttas at reglene i de andre nordiske land (med visse reservasjoner for Islands vedkommende) er slik å forstå at det er alkoholgehalten (promillen) i blodet på kjøretiden som er avgjørende for om straffbart forhold foreligger. Det er ikke, som i Norge, tilstrekkelig å fastslå om den alkoholmengde føreren hadde i kroppen under kjøringen, kunne føre til en slik promille i blodet.

En del eksemplarer av dette rundskriv følger vedlagt til fordeling blant politimestrene innen statsadvokatens distrikt.

L. J. Dorenfeldt

Magnar Flornes

1) Kungl. Maj:ts prp. 1971:114 s. 1 og s. 25. Svensk förfatningssamling (SFS) 1971:965 og 1972:813.

Vedlegg.

Samarbeidsavtale

om rettsforfølgning i annet nordisk land enn der den straffbare handling er begått.

Rigsadvokaten i Danmark, justitiekansleren i Finland, rigsadvokaten i Island, riksadvokaten i Norge og riksåklagaren i Sverige har inngått følgende samarbeidsavtale om rettsforfølgning i annet nordisk land enn der den straffbare handling er begått:

§ 1.

Rettsforfølgning for en lovovertrødelse, som er begått i et nordisk land (gjerningslandet), kan skje i et annet nordisk land, hvis den mistenkte er bosatt i dette land, og overtrødelsen er straffbar også etter dette lands lovgivning.

Det samme gjelder dersom den mistenkte oppholder seg i annet land, og det av særlige grunner finnes hensiktsmessig at forfølgningen skjer der og forholdet kan påtales og pådømmes i dette land.

Rettsforfølgningen skjer etter straffe- og prosessreglene i det land som overtar saken (det anmodede land).

§ 2.

Ved avgjørelsen av om en begjæring om rettsforfølgning i et annet land enn gjerningslandet skal fremsettes, og om en slik begjæring skal imøtekommes, skal hensynet til den mistenktes interesser og gjennomføringen av en effektiv rettshåndhevelse være bestemmende.

En begjæring bør således ikke avslås:

- a) hvis utlevering til gjerningslandet er rettslig utelukket eller må anses ugjennomførlig av andre grunner.
- b) hvis den mistenkte skal gjøres strafferettslig ansvarlig for en annen lovovertrødelse i det annet land, og sakene bør fremmes til samtidig og/eller felles behandling og avgjørelse.

En begjæring kan likevel avslås hvis det antas at bevisene i saken ikke kan føres ved domstolene i det annet land, eller det av andre grunner vil føre til uforholdsmessig stor ulempe å fremme saken i det annet land.

§ 3.

Begjæring om rettsforfølgning i annet land enn gjerningslandet bør fremsettes så snart som mulig. Etter at det er avsagt dom i første instans, kan slik begjæring ikke fremsettes.

§ 4.

Begjæringen skal inneholde opplysninger om mistenktes navn, alder, nasjonalitet, bo- eller oppholdssted, og angivelse av den påståtte straffbare handling, tid og sted for denne, samt de straffebestemmelser som i gjerningslandet er anvendelige på forholdet.

Hvis begjæringen fremsettes over telefon, telegram eller telex, skal den straks bekreftes skriftlig.

Med begjæringen skal følge alle tilgjengelige dokumenter i saken. Ønsker det anmodede land ytterligere opplysninger, skal disse etter-sendes snarest.

Begjæringen med vedlegg skal sendes Danmark på dansk, norsk eller svensk, Finland på finsk eller svensk, Island på islandsk, dansk eller svensk, Norge på norsk, dansk eller svensk og Sverige på svensk, dansk eller norsk. Hvis dokumentene som må sendes, ikke er skrevet på de foran nevnte språk, skal det sørges for oversettelse.

§ 5.

Begjæring fra Danmark sendes av vedkommende politimester, fra Finland av vedkommende åklagarmyndighet, fra Island av rigsadvokaten, fra Norge av vedkommende statsadvokat og fra Sverige av vedkommende åklagare.

Begjæring til Danmark eller Norge sendes politimesteren i det distrikt hvor den mistenkte bor eller oppholder seg. Er det ikke kjent til hvilket distrikt mistenktes bo- eller oppholdssted hører, sendes begjæringen til rigsadvokaten i Danmark, respektivt riksadvokaten i Norge.

Begjæring til Finland sendes til sentralkriminalpolisen for viderebefordring til vedkommende åklagare.

Begjæring til Island sendes til rigsadvokaten.

Begjæring til Sverige sendes til åklagarmyndigheten i det distrikt hvor den mistenkte er bosatt eller oppholder seg. Er det ikke kjent til hvilket distrikt den mistenktes bo- eller oppholdssted hører, sendes begjæringen til riksåklagaren.

§ 6.

Det skal fra myndigheten i gjerningslandet straks gis underretning til myndigheten i det anmodede land om de prosessuelle tiltak som er eller blir foretatt i gjerningslandet.

Myndigheten i det anmodede land skal snarest gi underretning om begjæringen imøtekommes.

Myndigheten i det land som har påtatt seg rettsforfølgningen kan senere, dersom endrede forhold gir grunn til det, be seg fritatt for videre forfølgning av saken. Etter avtale mellom myndighetene i de

berørte land, kan beslutning om rettsforfølgning i det annet land også i andre tilfelle kalles tilbake.

§ 7.

Finner myndighet som nevnt i § 5 at det foreligger grunn til i eget land å innlede rettsforfølgning mot en person for straffbar handling begått i annet nordisk land, bør myndigheten underrette vedkommende myndighet i gjerningslandet om dette.

§ 8.

Spørsmål om hvordan bestemmelsene i denne samarbeidsavtale skal praktiseres, bør av vedkommende lands myndigheter forsøkes løst etter samråd og i forståelse med hverandre.

Oslo, 6. februar 1970.

H. Olafsson (u)

Reino Lindroos (u)

L. J. Dorenfeldt (u)

Valdimar Stefánsson (u)

Holger Romander (u)

Endringer i §§ 4 og 5 foretatt i Helsinki, den 12. oktober 1972.

H. Olafsson (u)

Risto Leskinen (u)

L. J. Dorenfeldt (u)

Valdimar Stefánsson (u)

Holger Romander (u)